

[Начало](#) > ... > [Семейноправни Въпроси И Наследство](#) > [Отвличане На Дете От Родител](#) > Обработване на входящи случаи за връщане от съдилищата

Обработване на входящи случаи за връщане от съдилищата

Детето Ви е било отведено в друга държава от ЕС без Вашето съгласие или в на-рушение на съдебно решение?

Правото на ЕС установява система за съдебно сътрудничество, с която се гаран-тира незабавното връщане на детето в държавата членка на обичайното му мес-топребиваване.

1 Кои правила на ЕС се прилагат?

Когато дете е било неправомерно отведено или задържано в държава членка, различна от държавата членка, в която детето е имало обичайно местопребиваване преди отвличането, се прилага [Хагската конвенция от 1980 г.](#), допълнена от глави III и IV от [Регламент „Брюксел IIб“](#). Регламентът се прилага във всички държави — членки на ЕС, с изключение на Дания.

Практическият наръчник за прилагането на Регламент „Брюксел IIб“ може да бъде намерен на следната страница: [Публикации на ЕСМ](#).

2 Какво представлява производството пред Съда и какво разглежда съдът, когато взема решение относно връщането на детето?

Производството по връщане се води пред съда на държавата членка, в която се намира детето към момента. То може да бъде заведено директно от родителите, които искат връщането на детето, или с помощта на централен орган.

Съдът разглежда искането в кратки срокове. Освен при извънредни обстоятелства решението следва да бъде постановено не по-късно от шест седмици от датата на получаване на искането от съда.

Основната задача на съда, пред който е заведено производство по връщане, е да установи дали е налице отвличане (когато детето е било отведено или задържано в държава членка, различна от държавата членка, в която то е живяло обичайно преди отвличането, и по този начин са били нарушени правата за упражняване на родителски права на друго лице) и, ако това е така, да осигури незабавното връщане на детето в държавата членка, в която то е имало обичайно местопребиваване преди отвличането.

По-конкретно съдът ще провери дали:

- детето е било отведено или задържано на територията на държава членка, различна от държавата членка, в която е имало обичайно местопребиваване преди отвеждането или задържането;
- отвеждането или задържането е в нарушение на правото на упражняване на родителски права и
- правото на упражняване на родителски права е било упражнявано, съвместно или поотделно, или е щяло да бъде упражнено, ако детето не е било отведено или задържано.

Ако тези условия са изпълнени, съдът по принцип трябва да постанови връщането на детето, освен ако не е налице някое от ограничените основания за отказ, предвидени в [Хагската конвенция от 1980 г.](#).

На детето трябва да се предостави реална и ефективна възможност да изрази своето мнение, ако е в състояние да си състави такова. На лицето, което иска връщането на детето, също трябва да се даде възможност да бъде изслушано. Ако това условие не е изпълнено, съдът не може да откаже да върне детето.

Когато е уместно, съдът може също така да предприеме временни или защитни мерки, за да гарантира безопасността на детето или да улесни контакта с родителя, който иска връщането му. Тези мерки не трябва да забавят необосновано производството по връщане.

По време на цялата процедура съдът ще насърчава страните да обмислят възможността за медиация или други форми на алтернативно разрешаване на спорове, при условие че това не противоречи на интересите на детето. За повече информация относно семейната медиация може да посетите линка в края на тази страница.

Съдилищата на държавата членка на произход запазват компетентността си да се произнасят по въпроси, свързани с родителската отговорност, включително по въпроса за упражняването на родителските права.

3 Може ли съд в държавата, в която е било отведено детето, да откаже връщането му?

Ако се установи, че детето е било отвлечено, съдът в държавата, от която е било отвлечено, може да откаже да го върне само:

- ако лишеният от детето родител не е упражнявал ефективно родителските си права към момента на отвлечането или е дал съгласие за отвеждането или задържането на детето, или е приел отвеждането или задържането впоследствие (член 13, параграф 1, буква а) от [Хагската конвенция от 1980 г.](#));
- ако съществува сериозна опасност връщането на детето да го изложи на заплахата от физическо или психическо увреждане (член 13, параграф 1, буква б) от [Хагската конвенция от 1980 г.](#)). На връщането на детето обаче не може да се попречи, ако са взети необходимите мерки за закрила на детето (член 27, параграф 3 от [Регламент „Брюксел IIб“](#));
- ако детето възрази срещу връщането (член 13, параграф 2 от [Хагската конвенция от 1980 г.](#));
- ако връщането не би било разрешено от основните принципи на замолената държава, свързани със защитата на правата на човека и основните свободи (член 20 от [Хагската конвенция от 1980 г.](#)).

Дори ако връщането на детето е било отказано, съдилищата на държавата членка, в която детето има обичайно местопребиваване, все пак могат да се произнесат по въпроса за родителските права, като вземат предвид, наред с другото, и мотивите за отказа на връщане. Всяко решение, с което се разпорежда връщането на детето, ще бъде изпълнимо в другите държави членки.

4 Какво се случва, когато съдът постанови връщането на детето?

Ако съдът постанови връщането на детето, решението му подлежи на изпълнение в държавата членка, в която е постановено решението, в съответствие с националното законодателство на тази държава.

Ако впоследствие детето бъде отведено в друга държава членка, решението за връщане може да бъде признато и изпълнено там, без да е необходимо да се започва ново производство по връщане съгласно Хагската конвенция от 1980 г.

Окончателното решение на съда в държавата членка на произход се признава автоматично и подлежи на изпълнение в другата държава от ЕС, без да е необходима декларация за изпълняемост („премахване на екзекватурата“), при условие че съдията е издал съответното удостоверение, предвидено в [Регламент „Брюксел IIб“](#).

Моля, изберете знамето на съответната държава, за да получите по-подробна национална информация.

5 Връзки по темата:

- [Обработване на входящи случаи за връщане от централните органи](#)
- [Намерете централния орган във вашата страна от ЕС и друга полезна информация](#)
- [Практически наръчник за прилагането на Регламент „Брюксел IIб“](#)
- [Брошура за трансграничното отвлечение на дете от родител](#)
- [Семейна медиация](#)
- [Раздел „Отвлечение на деца“ на Хагската конвенция](#)

■ Последна актуализация: 26/06/2026

Тази страница се поддържа от Европейската комисия. Информацията на тази страница не отразява задължително официалната позиция на Европейската комисия. Комисията не поема никаква отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. За да се запознаете с правилата относно авторското право за страниците на ЕС, моля прочетете правната информация.